Maandag 5 Juni 1944 — DAGBLAD — 61ste Jaargang No. 4223

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog Redactie-adres Consciëntiesteeg 27. telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Rome bevrijd.

Troepen van het vijfde leger al over de Tiber.

Franse kust wordt reeds dagenlang gebombardeerd.

MacArthurs troepen op nog twee eilanden in de Schouten-groep.

DE DOORBRAAK NAAR ROME.

Officieel werd Zondag door het Geallieerde hoofdkwartier te Napels bekendgemaakt, dat de penetratie in de vijandelijke linie voor Rome omgezet werd in een doorbraak. Alle verzet van de Duitsers ten Zuiden van de Verkeersweg No 6 — Via Casilina — hield hiermede op. De Noordamerikanen van het vijfde leger met de Britten aan de linkerflank stormden vooruit met pantserstrijdkrachten en mobiele troepen en naderden alras de buitenwijken van Rome waar de vijand hardnekkig tegenstand bood in een poging zijn hoofdmacht door de stad naar het Noorden terug te trekken.

Aan de rechterflank maakten de Noordamerikanen van het vijfde leger aansluiting met de Franse troepen, die over de Via Casilina uit het Zuiden kwamen aanrukken. Aan weerszijden van de Via Casilina zetten de Geallieerden de opmars voort, terwijl ook de Britse strijdkrachten van het achtste leger snel vooruittrokken [illegible] Oosten van Rome.

Het Duitse Communiqué gaf toe, dat de Duitsers hun front moesten terugtrekken voor de grote Geallieerde druk naar een gebied op 10 kilometer ten Oosten van Rome.

In hun opmars namen de Geallieerden o.a. de stad Nemi aan het meer van den zelfde naam.

De hoogste toppen in de Albaanse heuvels vielen en voor niets in Geallieerde handen en niets kon de Geallieerden tegenhouden in hun verpletterende aanval.

De correspondenten van de Associated Press, die de opmars meemaken, seinden gisteren, dat de Duitsers hardnekkig tegenstand boden in de buitenwijken van Rome. Hier wisten zij enkele lang de Noordamerikaanse tanks, kanonnen en voetvolk tegen te houden, maar uiteindelijk bezweken de nazies bij een Noordamerikaanse bestorming. De Duitsers sleepten allerhande dingen op de wegen om de Geallieerde opmars te versperren, ten einde hun aftocht te dekken, maar niets baatte. Gisterenavond laat waren de Noordamerikanen al binnen de poorten van Rome, waar de Duitsers blijkbaar zeer weinig gevochten hebben. Geallieerde vliegtuigen boden grote steun aan de Geallieerde grondstrijdkrachten. Een belangrijke brug over de Tiber ten Westen van Rome werd opgeblazen om de aftocht te vertragen van de Duitsers, die zich van de Albaanse heuvels terugtrokken voor de Britse troepen. De luchtmacht vernielde ook meer dan 650 vijandelijke voertuigen Het aantal vijandelijke gevangenen sedert 't begin van het offensief op 11 Mei jl. is gestegen tot meer dan 20.000.

ROME BEVRIJD

Een speciale bekendmaking, welke heden tegen het middaguur door het Geallieerde Hoofdkwartier te Napels werd uitgegeven deelt mede, dat de troepen van het vijfde leger Rome bezet hebben in de nacht van 4 op 5 Juni. De voorste elementen zijn reeds door de stad getrokken en hebben thans de Tiber overgestoken op verschillende plaatsen. Zij verspreiden zich ten Noord-Oosten van de veroverde hoofdstad en beheersen thans zowel de Verkeersweg No 5 als de Verkeersweg No 6 en No 7. De verkeersweg No 5 loopt dwars over het Italiaanse schiereiland naar Pescara aan de kust van de Adriatische Zee. Officiëel werd bekendgemaakt, dat de Geallieerde vliegtuigen op zijn minst 1200 voertuigen vernield of beschadigd hebben, terwijl de Duitsers naar het Noorden vluchten (Napels, (AP) 5.6).

EEN OPROEP VAN MUSSOLINI.

Mussolini heeft een oproep gericht aan de bevolking van Rome om „het leven zo zuur mogelijk te maken" voor de Geallieerde troepen, die de vroegere fascistische hoofdstad gisteren veroverd hebben. Mussolini's boodschap werd door een omroeper voorgelezen op dezelfde golflengte als die van Radio-Rome om 7.19 uur hedenmorgen. (Londen, (AP) 5.6).

ITALIAANSE VADERLANDERS HELPEN.

Edward Kennedy seint heden van ergens buiten Rome: Antifascistische Italianen zijn in botsing gekomen met Duitse soldaten en Italiaanse fascisten in bittere gevechten van man tegen man in het gebied van Rome. De antifascisten dragen burgerkleren, doch hebben rode armbanden met het teken van Hamer & Sikkel. Sommigen zijn tot het middenlijf bloot (Buiten Rome, (AP) 5.6).

AAN DE BEVOLKING VAN ROME.

De bedoeling der Geallieerden om de Duitsers in Noordelijke richting voorbij Rome achterna te zitten, werd bekendgemaakt in een radioboodschap van Generaal Alexander en Premier Badoglio waarin zij tot de inwoners van de Eeuwige Stad zeiden, dat hun bevrijding voor de deur staat. De boodschap waarschuwde echter: „Het is van belang dat de Geallieerde troepen door Rome trekken zonder vertraging te ondervinden, teneinde de vernieling van de Duitse legers verder in het Noorden voort te zetten. Doe alles wat in Uw macht ligt om de vernieling van Uw stad te voorkomen. Belet den Duitser om springstoffen tot ontploffing te brengen, welke hij mogelijk geplaatst heeft onder bruggen, regeringsgebouwen, ministeries en publieke gebouwen. Bescherm en bewaak de telegraaf- en telefooncentrales, radiostations, verbindingslijnen en publieke diensten, zoals de waterleiding, gasleiding, spoorwegen, spoorwegïnstallaties en alle andere openbare vervoerdiensten zoals trams en bussen. Verberg uw voedsel voorraden voor den vijand. Let op waar de vijand mijnen en vallen aanlegt bij zijn terugtocht en deel de vooruitgeschoven Geallieerde patrouilles mede waar zij zijn. Verwijder alle hindernissen, barricades en andere versperringen van de straten."

Ook zeide de boodschap, dat de burgers geen betogingen moeten houden, aangezien het hiervoor niet de tijd is (Napels, (AP) 4.6).

HET LUCHT-OFFENSIEF.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart deelde mede, dat in de nacht van Zaterdag op Zondag vliegtuigen van het Bommenwerperscommando militaire doelen op de Franse kust aanvielen. Ook werd een aanval gedaan op Ludwigshafen en er werden mijnen gelegd in de vijandelijke wateren. Geen enkel vliegtuig wordt vermist van deze verrichtingen. In de loop van de dag werden de Duitse militaire installaties in het gebied van Boulogne tweemaal aangevallen door Vliegende Forten en Liberators, welke geëscorteerd werden door Thunderbolts en Mustangs. De waarnemers op de Engelse kust konden het Duitse afweervuur aan de overzijde van het Kanaal zien. O.a. gebruikten de Duitsers raketgranaten tegen de Geallieerde vliegtuigen. 's Avonds vielen Spitfire gevechtsbommenwerpes vijandelijke radio - installaties langs de Noordelijke kust van Frankrijk aan. Op verschillende punten konden goede resultaten gezien worden en nog meer schakels in de vijandelijke radio-keten werden hierdoor buiten werking gesteld. Overigens werden overdag vluchten uitgevoerd door gevechtsvliegtuigen zonder dat Duitse jagers ontmoet werden.

EEN BOODSCHAP VAN DE BRITSE RAAD VAN KERKEN.

Het Uitvoerend Comité van de Britse Raad van Kerken, onder voorzitterschap van den Bisschop van Londen, heeft de volgende resolutie aangenomen en bekend gemaakt:

„Wij wensen uitdrukking te geven aan onze sympathie voor de kerken in Nederland in verband met de houding die zij hebben aangenomen zowel inzake de Jodenvervolging en de poging in Nederland anti-semitische wetten op te leggen, en ook ten aanzien van de recente en schrikkelijke inbreuk op de vrijheden van het Nederlandse volk. De Britse Christenen hebben met bewondering gadegeslagen hoe dapper de Nederlandse Kerken de Christelijke principes en maatstaven verdedigen.

NIEUWE LANDINGEN IN DE SCHOUTEN-GROEP.

Het Hoofdkwartier van Generaal MacArthur maakt bekend, dat de Noordamerikaanse troepen landingen hebben gedaan op nog twee eilanden in de Schouten-groep ten Zuiden van Biak. Op Biak zelf worden alle Japanse tegenaanvallen afgeslagen. Men nadert het vliegveld Mokmer. De Geallieerden hebben het volledig overwicht in de lucht.

NOG EEN VIERLING.

Mevrouw Edith Robinson, de echtgenote van een officier van de Raf, is in de afgelopen nacht in een hospitaal van Londen bevallen van een vierling: 3 meisjes en 1 jongen. Moeder en kinderen maken het „zo goed als verwacht kan worden". Dit is het tweede stel vierling dat binnen de laatste twee weken in Engeland geboren is (Londen, (AP) 4.6).

Mark Clark bevrijdt de Eeuwige Stad.

Alle eeuwen door heeft men naar het bezit van Rome gestreefd

In de nacht van 4 op 5 Juni heeft de Noordamerikaanse Generaal Mark Clark met het Vijfde Leger de Eeuwige Stad, een strategisch betrekkelijk onbelangrijk punt in het Italiaanse krijgstoneel, bevrijd van de Duitsers en Fascisten. Alle eeuwen door hebben vrienden en vijanden getracht deze Stad te bezetten, niet omdat zij van strategisch belang was — in de meeste oorlogen was dit niet in sterke maten het geval — maar om de morele betekenis van deze Stad. Vier-en-twintig dagen heeft het Noordamerikaanse vijfde leger, waarin ook enkele Britse elementen medekrijgen, gevochten Generaal Mark Clark, die de bevrijding leidde, is zelf episcopaals. De Britse opperbevelhebber van het gehele Italiaanse krijgstoneel Generaal Alexander is katholiek. De Romeinse bevolking was geestdriftig en begroette de bevrijders met bloemen en kussen. Een journalist werd door een vrouwtje aangezien voor generaal Montgomery en van de man ook zeide de vrouw was er niet van af te brengen (zoals men weet zit Montgomery al tijden in Engeland, bezig met de voorbereiding van de invasie.) In de buitenwijken van Rome is nog flink gevochten, maar dit was meer om de aftocht van de vluchtende Duitsers te dekken. Naar het schijnt is er niet veel opgeblazen; wel hoort men veel over Sovjet-Russische sympathieën, hetgeen wel blijkt uit de Rode band met Sikkel & Hamer, die de anti-fascisten om de arm dragen als herkenningsteken. Badoglio heeft een oproep gedaan Rome te sparen; van of omtrent den Paus hebben wij nog niets vernomen. Rome zal dus vermoedelijk gespaard blijven in deze oorlog. De Duitsers zitten al een eind erbuiten en er is geen kans, dat ze er terug komen. In de loop der historie heeft men zwaardere beproevingen ondergaan in Rome, want deze Stad is alle eeuwen door al beset en bevochten geworden.

Toen Rome voor de eerste maal, in 390 vóór Christus' door vreemde legers werd binnengetrokken, had het al een historie van vierhonderd jaar achter de rug, waarin eerst een tijdlang Koningen de Stad regeerden, die in 753 vóór Christus' gesticht werd. Alle bestuursvormen heeft Rome nadien gekend, republiek en dictatuur, consulaat en theocratie, anti-clericalen en clerocraten hebben er de schepter gezwaaid, cultuur en barbarij volgden elkander op. Zo is Rome de hoofdstad der wereld geworden. De Koningen verdwenen in 510 vóór Christus', hierna volgde een republiek. Inmiddels veroverde Rome de wereld en werd het verteerd door Burgeroorlogen en klassenstrijd.

Er kwam een keizer in 30 vóór Christus' en een Paus in het jaar 42 na Christus'. Toen in 390 vóór Christus', dus in de republikeinse tijd, de Galliërs het Apenijnse schiereiland invadeerden, kwamen zij tot binnen Rome, alleen het Capitool — het stadhuis — bleef behouden. De inmiddels groeiende wereldheerschappij heeft Rome daarna achthonderd jaar gevrijwaard tegen verdere vreemde invasies. Pas in 410 na Christus' kwamen de West-Goten onder Alarik de stad plunderen.

Daar het gehele Westromeinse rijk in die dagen reeds in verval was en in 476 de genadeslag kreeg, volgde hierop een tijd waarin plunderingen en invasies afwisselden met inwendige troebelen. De Hunnen bedreigden onder Attila in 452 de stad, maar werden door Leo I bij Mantua overreed zich uit Italië terug te trekken. De Vandalen invadeerden het drie jaar later, in 455 onder Genserik en richtten in Rome zulk een ravage aan dat het woord vandalisme er nog heden ten dage aan herinnert.

In 476 kwamen de Herulen onder Odoaker, die zulk een succes had, dat hij terstond een einde maakte aan het Romeinse rijk, dat de wereld beheerst had en alleen in het Oosten nog een duizend jaar verder zou bestaan. Nog was de Stad niet herbouwd, of Totila kwam met de Oost-Goten in 549.

De Langobarden bedreigden, het maar bleven er buiten. In 846 kwamen de Saracenen de stad plunderen, waarbij zij binnen de oude St. Pieterskerk — op dezelfde plaats als de tegenwoordige gevangen — zulk een huishouden aanrichtten dat Leo IV een muur liet bouwen, die er nog staat en een deel van de grens tussen Vaticaanstad en Italië vormt.

De Noormannen kwamen in 1085 en de wrijving die spoedig zou uitbreken tussen de Duitse keizers en de pausen leidde ertoe, dat vele keizers naar Rome getrokken zijn, veelal met geweld van wapenen.

Onderlinge vorstentwisten hadden ook vaak gevolgen voor de Eeuwige Stad, die er na zovele plunderingen, brandschattingen, familietwisten, omwentelingen en veten nog immer stond.

Uit hebzucht en afgunst voerden twee vorsten van naam, Frans I van Frankrijk en Karel V van Duitsland oorlog met elkander. De ene oorlog was nog niet voorbij of de andere begon en het enige gevolg is geweest, dat een derde met het been ging strijken: de uitbreiding van het Aziatische volk der Turken in Europa is hieraan te wijten. En ze zitten ernog! Frans I maakte aanspraken om verkozen te worden tot Keizer van het H. Roomse Rijk. Maar de keurvorsten moesten hem niet. Die gaven de voorkeur aan Karel V, die zachter van aard was en een vrome leerling van den enigen Nederlandsen Paus Hadriaan VI. Hieruit ontstonden oorlogen tussen Karel en Frans. De laatste zag zich omklemd door den eerste, den Habsburger, de panische angst die Frankrijk immer beziеld heeft. In een van deze oorlogen werd Rome de prooi van de legers van Karel V in 1527. Het was de zg. Sacco di Roma, de plundering van Rome waarover het eerstvolgende nummer van „Lux" een uitvoerig relaas zal geven. „Het scheen, dat de Vandalen na eeuwen weer de Eeuwige Stad bezochten", werd geschreven en de Paus, Clemens VII, moest zijn heil zoeken in de Engelenburcht, vlak bij het Vaticaan en met een gang ermede verbonden.

(Wordt vervolgd op pag. 3)

Het nieuws van vandaag.

Na 24 dagen van hevige strijd — sedert het offensief bij Cassino begon — hebben de troepen van het vijfde leger onder Luitenant Generaal Mark Clark de eerste hoofdstad van Europa bevrijd. Rome is thans hecht in Geallieerde handen en reeds zijn de Geallieerde strijdkrachten op verschillende punten over de Tiber getrokken om de achtervolging van den vluchtenden vijand voort te zetten. Duizenden Italiaanse patriotten met rode armbanden om, doen mede aan de uitroeiing der Duitsers, die hier en daar nog verzet bieden in het gebied van de Eeuwige Stad. Na de doorbraak van de Duitse linie tussen Valmontone en de Tyrrheense Zee was de verovering van Rome een kleinigheid voor de Geallieerden. Een georganiseerd verzet kon de vijand niet meer bieden en slechts in de buitenwijken van Rome wist hij met behulp van wegversperringen de opmars van de Noordamerikanen enkele uren op te houden in een poging om zijn hoofdmacht terug te trekken. Volgens de officiële bekendmaking, welke heden door het Hoofdkwartier te Napels uitgegeven werd, heeft de Geallieerde luchtmacht meer dan 1200 voertuigen uit de vluchtende scharen des vijands vernield of beschadigd. Zware bommenwerpers hebben de spoorwegverbindingen tussen Frankrijk en Noord-Italië hevig aangevallen om te voorkomen, dat het Duitse Hoofdcommando versterkingen zal zenden naar Italië.

Daniel de Luce, correspondent van de Associated Press, heeft zijn eerste bericht uit Rome, „de wieg der Westerse beschaving", gezonden. Ongetwijfeld zullen heden niet alleen alle Katholieken zich verheugen op de bevrijding van Rome en het Vaticaan, maar ook allen, die strijden voor de rechtvaardige zaak. Boven ons redactiekantoor wappert al de vlag. Als dat kon bij de bezetting van Tunis en Hollandia, dan zeker nu!

Het nieuws van de overige strijdfronten wordt heden op de achtergrond geschoven, maar is toch belangwekkend. De Russen blijven de Duitse aanvallen ten Noorden van Jasi met grote verliezen afslaan. Het lucht-offensief tegen West-Europa wordt met alle kracht voortgezet en is reeds enkele dagen voornamelijk gericht op de Franse kust. Zal de invasie nu gaan komen?

In de Stille Oceaan zijn de troepen van Generaal MacArthur geland op twee eilanden ten Zuiden van Biak in de Schouten-groep. En een bericht van de Londense radio zegt, dat troepen uit Nederlands West-Indië in Australië zijn aangekomen.

Minister Kerstens Herdacht

door

CORNELIS W. VAN DRIEL,

Curaçaos Vertegenwoordiger Centrale van Koopvaardij - Officieren [1]).

Als een donderslag kwam Vrijdag 2 Juni 1944 het bericht dat de Minister van Scheepvaart P. A. Kerstens zijn ontslag had aangeboden, dit ontslag geaccepteerd en de Heer J. M. de Booy Directeur der Koninklijke Nederlandse Petroleum Maatschappij als Minister van Scheepvaart benoemd was.

De benoeming van den Heer P. A. Kerstens tot Minister van Handel, Nijverheid en Scheepvaart, wekte, met het oog op het politiek verleden van dezen bewindsman, onder de zeelieden de hoop, dat er ten aanzien van hun sociale positie iets meer zou gaan gebeuren, dan net bewieroken van hun daden en het geven van beloften voor de na oorlogse periode.

Niemand maakte zich enige illusie omtrent de moeilijkheden waarmede deze Minister te kampen zou krijgen.

Zonder de steun van een parlement zou hij op moeten roeien, tegen de, om hun oud-liberale opvattingen bekend staande reeders, welke hierbij krachtig gesteund werden door de van nature reactionnaire leiders van de buiten bezet gebied werkende Grote-Industrie zoals, Shell, Biliton, Unilever en Philips.

Bij een juiste beoordeling van datgene wat deze Minister voor den zeeman tot stand heeft gebracht mogen deze factoren zeker niet buiten beschouwing blijven.

Ondanks deze moeilijkheden is het hem gelukt, ook wanneer ten aanzien van de diverse punten geen overeenstemming tussen werkgevers en werknemers bereikt kon worden, een aantal maatregelen door te zetten, welke de sociale en rechtspositie van de zeelieden aanmerkelijk verbeterden.

Buiten enkele materiële verbeteringen zoals,

1. verhoging der basisgages met 10%.
2. gagepromotieregeling,
3. verhoging van de oorlogsbonus van £ 5 per maand tot £ 10 per maand,
4. invoeren van havenbonus.

kwam een beduidende verbetering der arbeidsvoorwaarden tot stand door

1. invoering van de acht-urige arbeidsdag op zee.
2. invoering van een havenwachtreglement.
3. invoering verbeterde verlofsbepalingen.

Ten aanzien van de sociale positie moge de voorlopige wachtgeldregeling niet onvermeld blijven, terwijl de hier aan vastgekoppelde bizondere verlofregeling voor na de bevrijding van Nederland door de Zeelieden met tevredenheid begroet werd.

De meest ingrijpende maatregelen van dezen bewindsman waren echter de invoering van het Vaarplichtbesluit 1942 en de Bezitsvordering in 1942 van de Nederlandse inclusief de Curaçaose Koopvaardijvloot.

De redactie van dit Vaarplichtbesluit moge aanleiding geweest zijn tot enkele misverstanden, de geest van dit besluit was een geheel andere dan tot dusverre uit dergelijke besluiten naar voren was gekomen.

Tegenover het opleggen van een plicht, stelde dit besluit om middellijk een recht,

Artikel 4 van dit besluit, zegt nl.: „Voorzover de zeeman geen schip is aangewezen, is hij verplicht zijn diensten volgens regelen door Onzen Minister te stellen of door hem te keuren, ten behoeve van de Nederlandse Scheepvaart beschikbaar te stellen en te houden.

Hij is gehouden hiertoe alle aanwijzingen, gegeven door of namens Onzen Minister, nauw gezet op te volgen.

Artikel 11 lid 2.

„Behoudens het bepaalde in artikel 12, houdende regelen ter uitvoering van dit besluit door Onzen Minister te stellen of goed te keuren, voorzieningen in, welke, de zeeman, zolang op hem de vaarplicht rust, ten minste vrije kost en woning, alsmede een behoorlijk inkomen waarborgen".

Hoe geheel anders het karakter van dit besluit is dan het karakter van andere soortgelijke besluiten, moge blijken uit de Bedrijvenlandsverordening 1943, waarbij, de werknemer indien hij eigenmachtig zijn dienstverband verbreekt in de gevangenis terecht komt, terwijl de werkgever den werknemer althans in de practijk, naar hartelus kan ontslaan, desnoods zonder opgave van redenen.

Bovendien kreeg de Minister door de bezitsvordering van de Koopvaardijvloot en de desbetreffende artikelen van het Vaarplichtbesluit beslissende invloed op de loon- en arbeidsvoorwaarden en op de arbeidsverhoudingen van den zeeman.

Al zijn besluiten wezen er op, dat hij er op uit was den werknemers een zekere mate van zeggenschap in deze arbeidsverhoudingen te geven.

Het was dan ook met deze besluiten dat hij ingreep in de arbeidsverhoudingen bij de Koninklijke Nederlandse Petroleum Maatschappij.

Immers, ingrijpende wijzigingen in de arbeidsverhoudingen op de grote tankvloot van deze Maatschappij zouden niet nalaten tal rijke consequenties met zich mede te brengen voor de arbeidsverhoudingen in de andere delen van het bedrijf.

Reeds op 30 September 1941 had de Heer de Booy, handelende namens de Curaçaose Scheepvaart Maatschappij, zich voor wat betreft de Nederlandse Scheepsgezellen aangesloten bij de collectieve arbeidsovereenkomst geldende voor de Reeders aangesloten bij de Bond van Werkgevers in de geregelde Lijnvaart bij de Koopvaardij. Vrijwel alle Westindische schepelingen zijn Nederlanders.

[1]) De „Centrale van Koopvaardij Officieren" is een organisatie die al voor de oorlog bestond en waarbij zijn aangesloten, de Nederlandse Vereniging van Gezagvoerders en stuurlieden ter koopvaardij, de Vereniging van Scheepswerktuigkundigen, de Vereniging van Gezagvoerders en stuurlieden ter koopvaardij in Nederlands Indië, de Vereniging van Scheepswerktuigkundigen in Nederlands Indië de Vereniging van Radio telegrafisten. De Centrale van Koopvaardij Officieren is aangesloten bij de International Mercantile Marine Off. Ass., welker Hoofdkantoor gedurende oorlogstijd gevestigd is 78 Leadenhallstreet te Londen. De Heer C. W. van Driel is van deze Centrale de vertegenwoordiger te Curaçao.

Hieromtrent bestaat niet de minste twijfel.

Niettemin heeft de C.S.M. zich ten opzichte van deze Nederlandse schepelingen nimmer gehouden aan de bepalingen van de arbeidsovereenkomst.

Aan gage is zodoende bij de C.S.M. reeds een half millioen gulden te weinig uitbetaald.

Bij de invoering van het vaarplichtbesluit werd bij Ministeriële beschikking van 20 Maart 1942 deze collectieve arbeidsovereenkomst verplicht voorgeschreven.

Herhaaldelijk werd de aandacht van den Minister gevestigd op deze nalatigheid van de C.S.M. Verschillende malen werd aangedrongen op een beslissing van den Minister terzake, mede omdat én de K.N.S.M. én de C.S.M. te Curaçao, hierbij uiteraard gedreven door de instructies van haar Directies te New York en te Londen, zich ook van het bepaalde in artikel 11 lid 2 van het vaarplichtbesluit niets aantrokken.

De 24ste Maart 1944 verklaarde de Missie-Steenberghe te New York in opdracht van den Heer Minister van Scheepvaart, dat Westindische zeelieden die tevens Nederlander zijn, onder het vaarplichtbesluit vallen.

„Een regeling om onredelijke consequenties te voorkomen was in voorbereiding.

Zij, die een weinig politieke ervaring hebben weten wat een dergelijke verklaring betekent.

Een ander conflict trad op de voorgrond toen de Centrale van Koopvaardijofficieren in Augustus 1943, in verband met de sterk gestegen kosten van levensonderhoud op Curaçao een voorstel deed voor wijziging van de bestaande duurtebijslag.

Alhoewel tussen Directie en Centrale geen verschil van mening bestond over de cijfers, meende de Directie de eis van de Centrale niet te kunnen inwilligen, omdat dit verstrekkende consequenties voor haar zou hebben ten opzichte van andere groepen.

Wel was zij bereid een kleine wijziging aan te brengen in de kinderbijslagen, zoals ze eveneens per 1 November 1943 voor haar C.P.I.M. employees in zou voeren.

De Centrale van Koopvaardij Officieren wees deze kleine verhoging van de hand en bracht de quaestie voor bij den Minister van Scheepvaart.

Na talrijke besprekingen nam deze bewindsman een beslissing, kennelijk onder druk van de Directie der Koninklijke Petroleum Maatschappij te Londen.

Immers in de motivering van de beslissing, welke de gewijzigde duurtebijslag der C.P.I.M. ook van toepassing verklaarde voor de C.S.M. werd slechts gezegd dat **„Twee systemen bij dezelfde groep ongewenst zijn".**

De Centrale van Koopvaardij Officieren meende dan ook de kleine verhoging niet te moeten aanvaarden en liever de oude ongewijzigde duurtebijslag te moeten handhaven.

Zij motiveerde deze beslissing als volgt:

Langzaam aan komt in de Nederlandse Scheepvaart onder toezicht van de Overheid een georganiseerd overleg in arbeidszaken tot stand. Dientengevolge ontwikkelen zich de sociale toestanden op de Scheepvaart en in het biezonder de Curaçaose Scheepvaart in de richting van samenwerking, zoals men in de toekomst kan en moet verwachten.

Bij de C.P.I.M. is van zodanig overleg nog geen sprake, laat staan van enig toezicht van de overheid op de sociale toestanden aldaar. De Directie der C.P.I.M. heeft in dit opzicht het eerste en het laatste woord.

Indien nu twee systemen in dezelfde groep (C.P.I.M. en C.S.M.) ongewenst wordt geacht, betekent zulks, dat de onafhankelijke Directie van de C.P.I.M. het in haar macht heeft, het georganiseerd overleg en het toezicht van de overheid aan haar politiek ondergeschikt te maken.

Wij zijn en blijven van mening dat wij vooral met oog op de toekomstige ontwikkeling onze principes niet voor een paar zilverlingen moeten verkopen.

Deze houding was waarschijnlijk oorzaak, dat de Minister van Scheepvaart de 23ste Mei 1944 terugkwam op zijn oorspronkelijke beslissing en de gehele quaestie voorlegde aan de Onderhandelings Commissie voor de Arbeidsvoorwaarden op de Nederlandse Koopvaardijvloot te Londen.

De 2de Juni 1944 komt het bericht, dat de Minister van Scheepvaart is afgetreden en als zodanig vervangen door den Directeur van de Koninklijke Petroleum Maatschappij.

Wij begrijpen natuurlijk volkomen, dat de bovenomschreven gang van zaken geen enkele invloed heeft gehad op de Ministerswisseling en dat het slechts een zeer toevallige coïncidentie genoemd mag worden.

Bij het geven van een overzicht van datgene wat Minister Kerstens voor den zeeman heeft gedaan mag men deze factoren zeer zeker niet uit het oog verliezen.

Den nieuwen bewindsman wacht een moeilijke zeer moeilijke taak. Als deze wisseling heeft plaats gehad met het oog op de komende bevrijding, dan achten wij het wel één zeer ongelukkige keuze.

Ongetwijfeld kan hij niet bogen op het bezit van het vertrouwen der zeelieden en wij zijn van mening dat juist, zodra het Rijk in Europa bevrijd is van dit vertrouwen veel zal komen af te hangen.

Curaçao.

DE ATHLETIEK-WEDSTRIJDEN

Op een door heuvels, heggen en mangobomen omringd veld dat ordelijk enkele dagen tevoren werd herzien door Broeder Ruimers en zijn jongens, hebben de athleten van Brakkeput gisteren hun jaarlijkse wedstrijd gehouden. Enkele vlaggen waaronder de Repulse-vlag, de K.S.C.- en de D.B.O. (Door Bonairianen Opgericht) vlag gaf het veld een mooi gezicht en niet te vergeten de met wit zand op het veld aangebrachte lijnen, die voor de verschillende spelen zeer van dienst waren. Ook een open tent was opgetrokken waaronder de jury-leden bijeenkwamen en de beschikbare prijzen een goed plaats gaven afwachtend het ogenblik, dat zij overhandigd zouden worden aan de overwinnaars.

De wedstrijden werden geopend met 100-meter hardlopen voor de Junioren 14 tot 15 jaar. Dat onze junioren niet veel geoefend hebben, bleek wel uit de moeite, die zij deden en de ondervonden stijfheid, die getuigden van een lange tijd niet geoefenden athleet. De twee groepen, die opgingen hadden het hard te lopen, wilden zij in aanmerking komen als overwinnaars, maar niettemin wisten Silverio Lucas en José Apostel uit deze juniorengroep als uitblinkers te komen uit de finalen, waar Lucas kampioen is geworden met een tijd van 15 seconden. Vrienden en bekenden omringden onzen Lucas om hem met zijn praestatie geluk te wensen.

Het tweede punt op het programma was 100 meter hardlopen voor de senioren. Deze uit grotere jongens bestaande groep waaronder een naam als Vincent Pole onder de athleten wel bekend is, was blijkens de vlugheid van de jongens, beter geoefend. Des te moeilijker was het onder zulke vlugge jongens een prijs te veroveren, maar Isenio Wright heeft toch de kans gezien om van een tijd van 12,6 seconden deze groep te overwinnen, Romaldo Rosini kwam als de tweede aan. Isenio Wright was dus van deze 100-meter hardlopen de kampioen geworden. Dat heeft Isenio prachtig geleverd, maar ook Vincent Pole verdient een goed woord die uit louter voor het oefenen deze wedstrijd heeft medegedaan en ook aan de volgende zal deelnemen.

Het programma wees als volgend nummer hoogspringen aan en dat onze jongens dit werk een gehele tijd vergeten waren, kwam wel tot uiting in het hopeloos aanlopen tegen de lijn om dan met lijn en soms ook de paal in het zand te tuimelen. Geheel ander werk leverde ons de bekende athleet V. Pole en Emilio Parcial, die zeker niet voor hem onder doet. Parcial heeft ons verbaasd doen staan door zijn praestatie bij het hoogspringen en dit kunnen wij wel zeggen: Parcial, het is keurig, het is wat na Pole niet velen zouden kunnen doen. Van Parcial viel dan ook de eer om als kampioen uit deze door vele jongens hopeloos afgebrachte wedstrijd uit te blinken.

Het Kogelstoten drong zich nu naar voren en de kogel, die niet minder dan 7 kg. woog, liet onze jongens veel inspanning vergen, maar de beroemde hoogspringer Parcial wist zich wel de eer te behouden en behaalde de kampioen door de kogel 8.07 meter af te werpen. H. Ignacio wist onmiddellijk na hem te komen met een worp van 7.18 meter. Dit was wel een zware wedstrijd, want de meesten brachten het zeer povér af en des te groter was de praestatie van Parcial en Ignacio.

„Achthonderd meter hardlopen voor de Junioren", hoorden wij de leider op het veld roepen, Br. Ruimers, die moeite had om zijn stem boven al dit drukte te houden, maar onze jongens wisten te gehoorzamen en een seconde later waren ze klaar in het gelid, om na uitleg van den Heer J. Maters, die het ook heel druk had, hun beste beentje voor te zetten om overwinnaar uit te komen.

Deze wedstrijd was zeer vermoeiend maar als wij het A. Alberto het zouden vragen hoe het afgelopen was, dan zouden wij als antwoord krijgen: ik als kampioen! Inderdaad kwam onze kleine, maar daarom des te flinkere Alberto als kampioen uit deze wedstrijd. Klein maar dapper denken wij dan, want groot was hij niet! Silverio Lucas heeft ook getoond wat hij kon en na Alberto moeten wij Lucas gelukwensen met zijn praestatie.

Nu kwam het 800 meter hardlopen voor senioren, voor de grotere jongens van 15 tot 17 jaar. Deze wedstrijd zou voor onze senioren moeilijker zijn dan de vorige voor de kleine, maar moedig en flink gingen ze aan de slag, waaronder soms een of ander benauwd gezicht wel bewees, dat het geen relletje was.

Met grote ogen volgden wij onze makkers, die zwoegden voor een prijs, die zij al onder de tent hadden gezien, maar naargelang de afstand korter werd, werden de jongens vermoeider en slechts twee waren zeer nabij en wel E. Parcial en R. Rosini. Onze Parcial wist echter het van Rosini te winnen en kwam als kampioen uit deze niet in het minst gemakkelijke wedstrijd. R. Rosini volgde hem onmiddelijk.

Verspringen voor de junioren wijst het programma aan en onder deze wedstrijd zou allicht een oningewijde denken: zijn deze jongens wel athleten, want de meesten brachten het niet verder af dan een mislukte afloop, een verkeerde sprong! Maar daar onverwacht en niet helemaal van hem gedacht leverde Nicolaas Ignacio een sprong van 3,91 meter maar dat was niet de kampioen, want later kwam Ernesto Rosini, de broer van den grotere Rosini, met een praestatie van een sprong van 3,92 meter en heeft het record behaald. Die heeft het net van Ignacio afgepikt. Handgeklap van de kant van de jongens en veel gelukwensen lieten niet te wensen over.

Aan het eind van deze wedstrijd worden wij verrast door de groep senioren, die onder het verspringen aan het veldlopen is gegaan en waaronder wij als de eerste zagen R. Rosini, die wel niet zo vriendelijk keek. Geen wonder ook, het was zo'n lange afstand. Als onmiddellijk op hem volgend kwam Parcial aanlopen. De overige jongens kwamen een voor een aanlopen en vonden beter eens flink uit te rusten, wat ook toegestaan werd, want nu volgde een half uur pauze. De jongens werden getracteerd op verfrissing en dat het wel in de smaak viel, was wel op de verfriste gezichten te zien, die van tevoren overtrokken waren met zweet en dorst.

„Verspringen", kondigde Broeder Ruimers na een half uur aan en met nieuwe moed geladen zet ieder zijn beste beentje voor. De senioren-groep wist wel wat te praesteren, want onze jongens kwamen wel voor de dag. Andres Koeiman wist een sprong te leveren van 4,58 meter en die werd ook niet overtroffen. Koeiman kwam dus als kampioen uit deze wedstrijd en Eddie Emers kwam daarna met een sprong van 4,52 m. Mooi zo jongens! hoorden wij van alle richtingen komen. „Kijk daar", wist een jongen op te merken, en omkerend, zagen wij een groep junioren komen van het afgelegde veldloop. Ze zijn stil vertrokken en kwamen nu doodmoe aanlopen. Wij herkenden Nicolas Ignacio als nummer één van deze wedstrijd. „Die is vlug en weet heel wat prijzen in de wacht te slepen", merkte een kleine jongen op. Inderdaad, Ignacio is kampioen geworden van deze wedstrijd en S. Lucas kwam dan als nummer twee.

„Discuswerpen volgt nu" zeide mijn makker en hij had gelijk, want de jongens, senioren, verzamelden zich op een plek om een begin te maken aan deze wedstrijd. Emilio Parcial deed een worp van 23.01 meter en wat zou wel iemand zijn, die zijn record wist te breken? Uit de loop van deze wedstrijd bleek, dat Alexander Hooi . hem het aardig heeft benaderd, maar Emilio Parcial bleef kampioen! „Hoera Parcial", schreeuwden zijn makkers en „hoera Hooi", schreeuwden anderen, die Alexander Hooi blijkbaar wilden belonen met zijn praestatie. Hooi verdiende werkelijk een goed woord want gemakkelijk was het niet. De laatste wedstrijd en de spannendste volgde nu. 400 Meter hardlopen voor de senioren. Misselijke gezichten, waarop het spoor van de vorige wedstrijden nog te lezen waren, toonden aan dat het onzen jongens zwaar zouden vallen. Ze waren vermoeid. „Opschieten", riep de Heer Maters bovenuit en na enkele minuten waren onze jongens in het heetst van de strijd. Nog een heel korte afstand was nog af te leggen. „Wie is vooraan?" vraagt een kleine jongen, die tussen de anderen het kijken moeilijk had en gemakkelijker vond er met een vraag af te komen. „Romaldo Rosini", riep een andere terug, die niet veel tijd had om den jongen aan te kijken, want deze laatste wedstrijd mocht hem niet ontgaan. „Hup, Romaldo, hup Parcial" volgde de ene kreet de andere, maar Rosini wist de eer te behouden en kwam als kampioen uit deze wedstrijd. Emilio Parcial kwam als nummer twee. De jongens werden overladen met handdrukken en gelukwensen. De wedstrijden behooren tot het verleden.

Nu volgde de prijsuitreiking. De Overste, Broeder Martinus Juffermans, opende deze plechtigheid met een dankwoord tot de jury en de Repulse-vereniging, die hun diensten hebben aangeboden om deze wedstrijden te leiden en richtte een dankwoord tot de athleten, die hebben gepraesteerd wat ze konden.

Uit de prijswinnaars verdienden wel biezonder de aandacht Emilio Parcial, die als kampioen uitkwam voor 800 meter hardlopen, hoogspringen, kogelstoten, discuswerpen en als nummer twee bij veldloop en ook Rosini en Isenio Wright onderscheidenlijk kampioen 400 meter hardlopen, veldloop, tweede bij 800 meter hardlopen en 100 meter hardlopen. Onder die een prijs ontvingen, merkten wij nog op: A. Alberto, N. Ignacio, S. Lucas, E. Rosini, José Apostel, Theodore Balentine, Julio Martilia, J. Sintiago, Jandroep, H. Ignacio, Eddie Emers, Hector Bulbai, Harrel Emers, Vincent Pole dien wij speciaal danken voor zijn belangloos deelnemen aan deze wedstrijden en hopen dat hij doorzet, Pascual Meulens, Alfred Laurens, Pedro Martina, Jozef Mercera, Narciso Emers, Ermando Pertrudes, Pedro Luciano, Van Dinter, Moizés Marchena.

Wij willen ook speciaal Rafael Martina bedanken voor de diensten door hem bewezen, want als altijd stond hij ook dit keer paraat om alle opdrachten uit te voeren.

PATER VAN DER VELDT OP CURAÇAO.

Pater Jauob van der Veldt O.F.M. is een van de weinigen, die woord houden, want toen hij omstreeks Kerstmis hier was zeide hij spoedig terug te willen keren. „Curaçao is mij best bevallen, ik houd er van". Zoals wij reeds eerder aangekondigd hebben, is deze belofte vervuld, want Zaterdag jongstleden is Pater van der Veldt voor een langduriger verblijf in ons midden teruggekeerd. Vele oude bekenden verwelkomden, voor zover zij weg konden van huis en arbeid, den Pater, die al terstond sprak van de frisse temperatuur op Curaçao. In New York is het op het ogenblik veel warmer dan op Curaçao, waar wij nu ook niet de koeltse dagen medemaken.

Pater van der Veldt heeft zijn intrek genomen in de rectorie van Welgelegen, maar gedurende zijn verblijf alhier zal Pater van der Veldt ook bezoeken brengen aan Venezuela en Haïti, waar hij enkele lezingen hoopt te geven.

Wij heten Pater van der Veldt heel hartelijk welkom op Curaçao en hopen, dat Curaçao als vacantie-oord den hoogleraar goed zal bevallen.

INWIJDING SCHOOL SINT BONIFACIUS.

Hedenmorgen werd te Groot Kwartier de nieuwe jongensschool ingewijd. Morgen komen wij in een verslag hierop terug.

VERENIGINGSNIEUWS.

— Katholieke Sport Centrale:

Voetbal: Hendrikschool — Schroederschool 2—0; Red Devils — Neptunes 1—0; Jong Bonaire — Mobilia 6—0; Sithoc — A.M.S. 7—0. Door deze overwinning kwam Sithoc (St. Thomascollege) in het bezit van de beker, die door Dr. Goslinga, daartoe uitgenodigd, werd uitgereikt.

Honkbal: Sithoc — Quisqueya gestaakt; Deportivo Curaçao — Venezuela Junior 13—24.

Athletiek: De K.S.C.-prijs, aangeboden aan de vereniging Repulse (Brakkeput), werd gewonnen door Emilio Parcial.

Laatste Nieuws.

— Ongeveer 1250 Noordamerikaanse zware bommenwerpers en gevechtsvliegtuigen zetten hedenmorgen de aanval in tegen de versterkte Franse kust en bestookten mili taire doelen in de gebieden van Boulogne en Calais met ongeveer 2200 ton bommen.

In de afgelopen nacht had de Raf de Franse kust reeds aan een aanval onderworpen en werd bovendien een aanval op Keulen in Duitsland gedaan.

— De radio van Tokio beweerde, dat Japan „gereed is het grootste offensief te openen tegen de Geallieerden — een offensief dat China in tweeën zal snijden en de Noordamerikaanse strategie zal verijdelen." „Het ogenblik om toe te slaan is aangebroken", aldus zeide de radio.

— Volgens de radio van Napels heeft Luitenant Generaal Mark Clark gisteren tot zijn corpscommandanten gezegd: „Ik betwijfel het of het 14e Duitse leger nog in staat is tot het leveren van een slag." Over de overwinning van Rome zeide hij: „Dit is een grote dag voor het vijfde leger. De Franse, Britse en Noordamerikaanse troepen hebben hem mogelijk gemaakt en ik wil Generaal Baker (van de luchtmacht) danken voor zijn steun in de lucht." Tot de Italiaanse vertegenwoordigers van Rome zeide Generaal Clark tevreden te zijn over de toestand waarin de publieke diensten van de stad verkeren en het schone aanzien ervan."

(Vervolg van pag. 1).

Enkele weinige eeuwen van rust verliepen, toen in 1798 het Romeinse publiek genoeg had van de Franse propaganda, die van het Franse gezantschap in Rome uitging en die doortrokken was van de geest der Franse revolutie. Een Frans generaal werd bij een volksoploop doodgeschoten en het Directoire liet in 1798 Rome gewapenderhand bezetten en den Paus, Pius VI, oplichten en naar Valence voeren, waar hij overleed.

Napoleon kwam kort daarna, die nadat hij eerst in 1804 den Paus, Pius VII, bedrogen had door tijdens de kroningsplechtigheid plotseling tegen het vast gestelde en overeengekomen ceremonieel in zeltzich de kroon op het hoofd te plaatsen, liet in 1807, drie jaar later, Rome en de kerkelijke staat nog eens door Franse troepen bezetten, lijfde de Kerkelijke Staat in 1809 bij Frankrijk in en zette er in 1811 zijn zoon (van Marie Louise van Oostenrijk) Napoleon II als „Roi de Rome" aan het hoofd. Geplunderd werd er niet, maar wel werd den Paus aangezegd heen te gaan en toen deze begrijpelijkerwijze weigerde, werd Pius VII 's nachts van zijn bed gelicht en naar Savona bij Genua gevoerd, waar hij als gevangene zelfs geen schrijfbehoetten kreeg. Door schade en schande was Rome wijs geworden en de Paus liet zich niet vinden voor Napoleon. Hierop werd hij in 1812 van Savona naar Fontainebleau over gebracht. Maar „sic semper tyrannis", op dezelfde dag dat Napoleon afstand deed van zijn dictatorstroon, hield Pius zijn intocht in de Eeuwige Stad, die ook deze bezoeking te boven was gekomen.

Dat het Hosannah en het Kruisigt hem van Christus en ook van zijn plaatsbekleder op aarde gegolden heeft hebben de Pausen ervaren, want een nieuwe bezetting van Rome zou komen. Het „Viva Pio Nono", leve Pius IX weerklonk door Rome's straten, omdat deze Paus, die in 1846 op St. Petrus' stoel geklommen was, aan de politieke gevangenen de vrijheid herschonk tot ergernis van Metternich en consorten, die de wereld wilden ordenen ten bate van de vorsten. De Italianen hadden een leider gevonden, maar jammer voor hen ging Pius niet zo ver, dat hij te hunnen bate nog de oorlog aan Oostenrijk te verklaren. Het „Viva" verstomde en de mensen riepen de republiek uit, zodat Pius in 1848 naar Gaeta, vlak op de hoek gelegen zoals men uit de onlangs de gepubliceerde kaartjes kon zien, moest vluchten. Pius zat er rustig, wachtte een jaar en kon toen met de steun van Franse troepen die evenals thans de Geallieërde legerscharen de Enige Stad juigen beschermen, terugkeren tot Rome, dat weer een storm overleeft had Alleen Gaeta profiteerde ervan, het werd exempt aartsbisdom als dank.

Al zat Pius in Rome, de storm er buiten verstomde niet. Uit de menigte van Italiaanse staaties en vrije steden, ontstaan al sedert de vijfde eeuw, toen het Westromeinse rijk ineenviel, werd de eenheidsstaat Italië met vele barensweeën geboren. De weeën begonnen in 1815 met het Congres van Wenen en eindigden in 1861, toen het Koninkrijk Italië werd uitgeroepen met Rome als hoofdstad. De Paus, nog immer de taaie Pius IX, weigerde de erkenning. Hieruit ontstond de strijd tegen het pauselijk Rome, die in 1870 besloten werd met de inneming van Rome. Tot dan toe was dit niet mogelijk geweest omdat al sedert 1849 Franse troepen de Stad beschermden; deze trokken toen af in verband met de Frans-Duitse oorlog. Het Quirinaal, de oude Pauselijke residentie, werd bezet en koningspaleis, wat het tot heden is, ook al staan Petrus en Paulus getweeën boven de hoofdingang. De Paus nam zijn toevlucht tot het Vaticaan. Weer inwendige twisten in Rome, omdat de Paus verbood aan de katholieken aan politiek te doen.

Op een na de laatste invasie van Rome zou komen. Op 28 October 1922 hield Mussolini, il duce del fascismo, zijn opmars naar Rome, die ditmaal zonder bloed en brandschatting gepaard ging en leidde tot het Fascistische rijk van 1922 tot 1943, 21 harde jaren van de eeuwenlange historie van Rome. De Duitse bezetting van Rome ging langs stiller wegen. De Geallieerden, wier ogen te laat opengingen voor de wijze waarop Duitsland de diplomatieke kanalen bezeilde, had er geen erg in dat de Duitse ambassade in Rome alleen al een 200 hogere ambtenaren telde, waaronder vele generaals. Thans marcheren onze bevrijdingslegers de Stad binnen. Vijfmaal is Rome door Geallieerden gebombardeerd, op 19 Juli 1943 (toen de San Lorenzo verloren ging), op 13 Augustus (rangeerterreinen), op 5 November (toen de mozaïekfabriek en het gouverneurshuis van Vaticaanstad eraan gingen), op 29 December 1943 (toen San Paolo beschadigd werd) en op 11 Maart 1944, (nogmaals rangeerterreinen). De andere gerapporteerde bombardementen zijn nimmer opgehelderd en hebben in elk geval minder schade nagelaten.

Buitenland.

DE BEVRIJDING VAN DE EEUWIGE STAD.

Noland Norgaard seint uit Napels:

De Geallieerde strijdkrachten stormen door het veroverde Rome en hebben de Tiber reeds overgestoken in een onophoudelijke achtervolging van de geslagen Duitse tiende en veertiende legers, die Noordwaarts vluchten onder de demoraliserende aanvallen van de Geallieerde luchtmacht. Bij het middaguur maakte het Geallieerde Hoofdkwartier officieel de bezetting van Rome door het vijfde leger in de afgelopen nacht bekend. Gevechtsbommenwerpers hameren op vluchtende Duitse colonnes, waardoor de drukke verkeerswegen naar het Noorden bezaaid worden met doden, gewonden en verpletterde voertuigen.

Het vijfde leger heeft nog meer gedesorganiseerde brokken der nazie-strijdkrachten, die vruchteloos poogden de opmars naar de Italiaanse hoofdstad lang genoeg op te houden om een terugtocht der troepen mogelijk te maken, afgebeten en stukgekauwd in de versplinterde defensie-linie ten Zuiden van de stad. Het gevaar voor Veldmaarschalk Albert Kesselrings strijdkrachten, die zich gesteld zien voor de linkerflank van het vijfde leger tussen Rome en de zeekust, nam voortdurend toe.

De voornaamste ontsnappingsweg voor deze strijdkrachten ging verloren toen Generaal Clarks pantserstrijdkrachten en voetvolk [illegible]teren stormden door het verdedigingsscherm in de buitenwijken van Rome en de stad binnenstormden waar zij slechts stieten op een sporadisch verzet. Het aantal gevangenen, dat genomen werd in het 25 dagen oude offensief heeft de 20.000 al overschreden. In voortdurende beschietings- en bombardementsaanvallen heeft de tactische luchtmacht 1200 Duitse vrachtauo's en andere voertuigen vernield of beschadigd.

In Napels werd de intocht van Rome — als hoogtepunt van een harde strijd van negen maanden — met grote vreugde ontvangen. Maar de verovering van Rome gaat nog vergezeld van andere winsten. Palestrina aan de belangrijke terugtrekkingsroute ten Noorden van de Via Casilina op 7 kilometer ten Noorden van Valmontone, werd van den vijand gezuiverd. Tegelijk verdreef het achtste leger den vijand volkomen uit de Sacco-vallei, waarbij de steden Fipiglio, Paliano. Guarcino en Cave genomen werden.

Een officieel verslag over de intocht van Rome zeide: „Verkenningselementen drongen de Zuidoostelijke buitenwijken van de stad op twee punten binnen om ongeveer 8 en 9 uur respectievelijk en enkele uren later waren zij gekomen binnen de officiële stadsgrenzen. De voornaamste doorbraak naar Rome werd gemaakt in de sector welke verdedigd werd door de Hermann Goering divisie, welke ook vruchteloos vocht in Noord-Afrika en Sicilië om de Geallieerde opmars te stuiten.

Een Noordamerikaanse strijdmacht, welke uit het Zuid-Oosten kwam langs de Verkeersweg No. 6, vorderde bijna 13 kilometer en stiet toen op een krachtig verzet van den vijand in de Oostelijke buitenwijken. Enkele afdelingen sneden de Verkeersweg No. 5 door bij de Noordoostelijke toegang naar Rome. Intussen drong een vooruitgeschoven groep uit het Zuid-Oosten in de buitenwijken door om 9 uur. Op 5 kilometer ten Oosten van Rome werden krachtige vijandelijke defensies ontmoet waarbij de leidende tanks vele mijnen aantroffen. Andere strijdkrachten van het vijfde leger bewogen zich intussen voorwaarts naar punten op 6½ kilometer ten Zuiden van Rome aan de Verkeersweg No. 7.

Een gelijktijdige opmars van de Albaanse heuvels in Noordwestelijke richting passeerde enkele weerstandsgroepen. De steden Gottaferrata, Marino en Genzano werden in dat gebied genomen. De Britten aan de linkerflank kwamen tot binnen 10 kilometer van de Tiber ten Zuiden van Rome en begonnen over de Rio Torto te trekken. Het achtste leger dringt de bergen ten Noorden van Ofliri binnen. De vijand heeft op grote schaal vernielingen en versperringen aangericht en heeft zijn kanonnen zó opgesteld om herstelling ervan te beletten.

Oprukkende naar het Noorden over de Verkeersweg No. 82 aan de rechtervleugel van het offensief kwam het achtste leger steeds dichter bij Balsorano centrum van een krachtig verdedigd gebied. Tekenen van de desorganisatie der Duitse strijdkrachten werden gezien in het feit, dat 377 gevangenen genomen werden te Velletri waaronder leden van 50 verschillende Duitse compagnieën. De Duitse verliezen namen met het uur toe, terwijl het vijfde leger hamerde op de terugtrekkende achterhoeden en Geallieerde vliegtuigen de vluchtende nazies beschoten op de opgestopte wegen ten Noorden van Rome. De opruiming van ingesloten vijandelijke groepen heeft intussen voortgang. Hoe groot de catastrophe is, welke Kesselring geleden heeft in zijn vruchteloze poging om de Italiaanse hoofdstad te behouden tot hij zich los kon werken en zijn troepen tussen Rome en de zee terugtrekken, kan nog niet direct worden vastgesteld.

Er zijn weinig plaatsen ten Zuiden van Rome waar de vijand zijn divisies over de Tiber kan terugtrekken, die in actie waren tussen de kust en de Albaanse heuvels. De Verkeerswegen No 1, 2 en 3, die ten Noorden van Rome lopen en een aantal secondaire wegen werden alle getroffen in aanvallen door gevechtsbommenwerpers, die practisch geen verzet ondervonden.

Grote strijdkrachten van geëscorteerde zware bommenwerpers hebben de rangeerterreinen in Noord-Italië en belangrijke vijandelijke verbindingslijnen langs de Frans-Italiaanse grens aangevallen om te voorkomen dat de vijand versterkingen zal aanvoeren. Volgens het communiqué heeft de Geallieerde luchtmacht in het Middellandse Zeegebied ongeveer 2000 enkelvluchten uitgevoerd (Napels, (AP) 5.6).

BERICHT UIT ROME.

Daniel de Luce seint uit Rome in een vertraagd telegram van 4 Juni:

Deze wieg van de Westelijke beschaving werd hedenavond heftig tot schommelen gebracht door de wind van vrijheid, welke opgejaagd werd door het vijfde leger en duizenden Italiaanse patriotten. Achter een scherm van Romeinse vrijwilligers, die armbanden met de hamer en sikkel droegen en met oude vuurwapenen zwaaiden, drongen de Noordamerikanen van het voorstadje Centocelle naar de Tiber, terwijl zij half versmoord werden door kussen en rozen. De Duitse weermacht, welke eens gezworen had, dat Rome een open stad was, vocht vruchteloos in de oude straten om de Noordamerikaanse aanval te stuiten. Overal waar de Noordamerikanen heden voorttrokken tegen korte aanvallen van Duitse pantserstrijdkrachten, vonden zij Italianen — van alle leeftijden en graden van armoede — die gereed waren te sterven voor „de bevrijding". Sommige patriotten zeiden: „Waarom bleven jullie zo lang weg? Wij hadden jullie al vier maanden geleden verwacht."

Anderen evenwel lagen dood over Duitse machinegeweren, die zij poogden in te palmen met hun blote handen of zij wachtten in volkomen stilte tot hun wonden zouden worden verbonden en stelden geen vragen.

Een tienjarige jongen droeg ammunitie aan voor zijn ouderen broer, die bij de scherpschutters werkte. Een grijzende boer van in de vijftig droeg mij mede in het gevecht te worden gesteld. Een donkerharig meiske zeide, dat zij ook partijgenote was. Militair gesproken was de slag om Rome slechts een hevige schermutseling om de Tiberbruggen in bezit te krijgen. Maar van achter de vooropgaande tank vond ik de slag voor mijn gevoel toch even hard als wanneer ik met een boksbeugel tussen mijn ogen geslagen zou worden. Enkele tanks en een automatisch kanon hielden onze wagen gedurende zeven uren op op een afstand van ongeveer 8 km. buiten Rome. De geallieerde commandant nam uitzonderlijke risico's, liever dan gevaar te lopen burgers te kwetsen of punten waar culturele schatten zijn te beschadigen.

Tenslotte werden Shermantanks ratelend door de straatjes van Centocelle gezonden. De verdekt op gestelde Duitsers werden door machinegeweren uit hun schuilhoeken gejaagd. Italiaanse partijgenoten wezen aan de Noordamerikanen de weg. Een officier merkte op, dat er voldoende fascistische kentekenen en cjasknoopjes in de Tiber liggen om alle vissen ziek te maken. Bij de rangeerterreinen van San Lorenzo waarschuwde een patriot, dat er Duitsers van de 88e divisie om de hoek zaten ongeveer 200 meter verderop. Lichte tanks reden daarop om en maakten alles van achteren af. Huilde moeders lispelden zegenspreuken, kusten de handen van de tankbemanningen en hieven haar kinderen omhoog om door de manschappen gekust te worden.

Enkel seconden nadat de eerste tanks onder de Porta Maggiore door waren gereden en dus binnen de Stad waren, leek het alsof de gehele Romeinse bevolking op straat stond. De waterleiding was stuk, omdat de Duitsers voor hun vlucht de Fiat-fabriek hadden vernield en daarbij ook een hoofdader van de waterleiding hadden geraakt. Velen moesten door het water waden om te komen zien.

Toen wij voorbij de Basiliek van Santa Maria Maggiore reden, riepen de mensen uit de vensters van de huizen rondom, dat er een Duitse verkenningswagen een eind verderop reed. Toen wij de Via Nazionale waren afgereden en tegenover de Italiaanse Bank waren — een klein eindje van het Forum Romanum — begonnen de Duitsers plotseling met machinegeweren te werken. Mijn chauffeur reed daarom pal vooruit met zijn wagen de deur van een winkel binnen. Hierna hield het schieten op. Later vonden wij de Duitse wagen met twee dode Duitsers en een derde, die stervend was, terwijl het bloed hem uit de borst gutste.

Een gezette Duitse kapitein in nieuw veldgrijze uniform stond tegen een muur gedrukt als gevangene van twee Franse officiers, die hem hadden verrast, toen zij doende waren in een vrachtauto wat door de Stad te rijden. De Italianen vloekten luide op den Duitsen kapitein, toen hij daar eenmaal stond.

Bij enkele Noordamerikaanse soldaten, die stervende waren, weenden zij. De maan scheen door de wazige mist, toen onze manschappen het Forum Romanum omsingelden en hij het Palazzo Venezia aankwamen, waar Mussolini's balkon thans leeg was (Rome, (AP) 5.6).

DE PAUS ZEGENT.

Paus Pius XII heeft vanmorgen van het balkon van de St. Pieter de zegen gegeven aan een enorme mensenmassa, die was saamgestroomd op het plein.

Als enige reactie van katholieke zijde heeft ons een bericht van de R. K. geestelijkheid in de Verenigde Statn bereikt. Deze heeft verklaard dankbaar te zijn voor de besparing van Rome.

ONS KONINKRIJK.

DE CABINETSCRISIS.

Voor Radio-Oranje is een communiqué voorgelezen over de veranderingen in het Nederlandse Ministerie, welk communiqué werd voorgelezen door Z.E. Professor Mr. P. S. Gerbrandy. De hoofdzaken van dit communiqué zijn eensluidend met het bericht dat vorige webk dor Aneta afgegeven en hier in de bladen van Zaterdag geplaatst.

Hieronder nu volgen de gedeelten uit het communiqué, die hier nog niet zijn gepubliceerd: Allereerst heeft het bij de regering voorgezeten, dat ingrijpende wijzingen in arbeids verdeling en werkwijze van het Cabinet moesten worden aangebracht met het oog op de huidige en komende gebeurtenissen. Daarbij heeft het beheer van de Nederlandse Koopvaardijvloet de biezondere aandacht gevraagd. De Nederlandse vloot moet niet alleen haar ware oorlogstaak blijven voortzetten totdat Nederland en Nederlands Indië bevrijd zullen zijn, maar moet tevens de grootste mogelijke bijdrage leveren tot het staathuishoudkundig herstel des Koninkrijks. Daarom is besloten een afzonderlijke departement van Scheepvaart en Visserij in te stellen onder leiding van een vakman.

Aan den Heer Piet A. Kerstens werd de leiding van het Departement van Handel, Nijverheid en Landbouw aangeboden doch deze heeft zich met herindeling en mutaties op dit tijdstip en onder deze omstandigheden niet kunnen verenigen. Daarom heeft hij aan Hare Majesteit de Koningin zijn ontslag aangeboden hetwelk hem eervol is verleend onder dankbetuiging voor de aan Hare Majesteit en aan het Koninkrijk onder zeer moeilijke omstandigheden bewezen vele en gewichtige diensten.

Verder is overwogen, dat bij de naderende invasie van Europa ernstig moet worden rekening gehouden met de mogelijkheid dat de Minister van Binnenlandse Zaken als een der eersten naar Nederland moet terugkeren, onder omstandigheden, die een sterken physieke toestand eisen. Daarom oordeelde Minister van Boeyen het juister zijn portefeuille ter beschikking te stellen aan Hare Majesteit de Koningin, die deze zienswijze waarderend en daarmede instemmend zijn ontslag aanvaardde als Minister van Binnenlandse Zaken onder dankzegging voor de vele en gewichtige diensten aan den lande en onder moeilijke omstandigheden bewezen.

Tegelijkertijd heeft Hare Majesteit den heer van Boeyen aangezocht in het Cabinet te blijven, zodat dit bij voortduring profijt kan blijven trekken van zijn ervaring en deskundigheid.

De nieuwe Minister van Binnenlandse Zaken, Mr. J. A. W. Burger, is voorts belast met zaken als Perszuivering, een en ander in aansluiting op en met voortzetting van de taak, die hem was toevertrouwd met betrekking tot de terugkeer en het herstel van het burgerlijk gezag in Nederland. (Aneta)

Tot onze groote droefheid is plotseling overleden onzen beminden echtgenoot, vader en zoon

John Gerard Eman

wier heengaan voor ons een onherstelbaar verlies beteekent.

Voor de vele blijken van medeleven ondervonden, betuigen wij langs dezen weg onzen hartgrondigen dank.

Zijne treurende echtgenoote, kinderen, moeder en schoonvader.
Wed. FREDERIKA EMAN en kinderen.
Wed. MAGRIET EMAN LAMPE.
JOHAN EMAN.

Met innig leedwezen geven wij kennis van het verscheiden van onzen geliefden Directeur

John Gerard Eman

te Oranjestad, Aruba, op den 27en Mei jl.

Als oprichter onzer Maatschappij heeft hij grootendeels tot de groei onzer Instelling bijgedragen en met zijn heengaan hebben wij een onherstelbaar verlies geleden.

Zijn leven zal voor ons steeds een voorbeeld zijn en zijne nagedachtenis zal door ons in hooge eere worden gehouden.

Aruba, Juni 1, 1944. ARUBA BANK, N. V.

Announcement.

With deep sorrow we announce that our Mr.

John Gerard Eman

has passed away on May 27th, 1944. As Founder and Director of our Firm he was the guilding force to increase and improve our services to the public.

His policies will be upheld by us and his memory will remain with us in the highest esteem.

EMAN TRADING COMPANY INC
Aruba: 1st June 1944.

Met diep leedwezen geven wij kennis van het overlijden van onzen zoo zeer geachten Directeur, den Heer

John Gerard Eman.

Zijn nagedachtenis zal bij ons steeds in de hoge eer blijven.

Aruba, 27 Mei 1944.

Electriciteitsbedrijf „Electra"
Oranjestad San Nicolas.

Bekendmaking.

Met diep leedwezen geven wij hierbij kennis van het plotselinge overlijden van den Heer

John Gerard Eman

te Aruba op den 27sten Mei 1944, in leven oprichter tevens directeur van de Aruba Gas Voorzienings Mij. N. V.

Aruba Gas Voorzienings Mij N.V.
Aruba, 2 Juni 1944

De toekomstige Koopvaardijvloot der Verenigde Staten van Noord-Amerika.

De Verenigde Staten van Noord-Amerika hebben op het ogenblik de grootste — en vermoedelijk de beste—koopvaardijvloot in de wereld. De scheepsbouwindustrie, heel klein begonnen, heeft een dergelijke vlucht genomen, dat zij nu vrachtschepen tot 20.000.000 ton doodgewicht per jaar bouwt. Het aantal lieden, dat men nodig heeft om op de Noordamerikaanse koopvaardijvloot te varen, is sinds Pearl Harbor (toen het cijfer 45.000 bedroeg) verdrievoudigd.

De tegenwoordige schattingen betreffende de grootte van de Noordamerikaanse na-oorlogse vloot variëren van 30 tot 50 millioen ton, hetgeen afhangt van de duur van de oorlog. Een groot gedeelte van deze vloot zal bestaan uit langzame 10.000 ton Liberty schepen, die hoofdzakelijk hun nut zullen hebben voor wat de wilde vaart betreft. Vermoedelijk zal 15.000.000 ton uit het snellere C-type en uit „Victory" schepen bestaan, waarvan men van plan is er, alleen reeds in 1944, 1000 te water te laten. Deze nieuwe schepen zullen in staat zijn om met de beste van de wereld te concurreren.

Er bestaat gegronde reden om aan te nemen, dat de Noordamerikaanse politiek er op zal aansturen in de na-oorlogse periode een behoorlijke koopvaardijvloot te bezitten. Admiraal Emory S. Land, Voorzitter van de Noordamerikaanse Maritime Commission en War Shipping Administrator, heeft in Juni van het vorige jaar gezegd: „teneinde op behoorlijke wijze plannen te ontwerpen voor de na-oorlogse periode...... behoren wij bepaaldelijk een moderne vloot van 15.000.000 tot 20.000.000 ton doodgewicht voor de Noordamerikaanse handel onder Noordamerikaanse vlag te bestemmen".

Admiraal Land zal bij een dergelijk programma ongetwijfeld op de steun van deze of de haar opvolgende regering kunnen rekenen. Het Baruch-Hancock reconversie plan voorziet er in, dat de Maritime Commission ten volle gemachtigd zal zijn om over de Noordamerikaanse koopvaardijscheepvaart te beschikken wanneer de nood voorbij is. En de Maritime Commission en de daaruit voortgesproten War Shipping Administration zijn met de verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van de na-oorlogse plannen op dit terrein belast.

De Verenigde Staten willen geen tekort aan schepen meer.

Het spreekt vanzelf, dat al ditgene van verreikende invloed zal zijn op de wereldhandel. Engeland schat zijn tonnage, wanneer de oorlog voorbij is, op 9.000.000 bruto-ton. De Verenigde Staten heeft Groot Britannië van ongeveer 200 vrachtschepen voorzien (met kleinere aantallen aan de Vrije Fransen, de Hollanders en anderen), maar heeft op deze vrachtschepen aanspraak gehouden. Amerika zal na de oorlog ongetwijfeld bereid zijn millioenen scheepstonnen te verkopen aan leden van de Verbonden Volken, die meer te verduren hebben gehad; het zou begrijpelijkerwijze geen vloot van 30, 40, of 50 millioen ton in het leven kunnen houden. Maar er zal veel worden geoefend om de langzame Liberty schepen te verkopen, terwijl Amerika de grotere en snellere schepen voor zichzelf zal houden, voor concurrentie in de wereldhandel.

De redenen voor dit besluit om de beschikking over een grotere vloot te hebben, zijn niet moeilijk te vinden. De verklaring is hier niet het ouderwetse imperialisme, alhoewel de scheepvaart-maatschappijen en de vroegere isolationisten, die nu imperialisten geworden zijn, onder de meer enthousiaste aanhangers voor uitbreiding te vinden zijn. De voornaamste is eenvoudig, dat de Noordamerikanen niet voor de derde maal in een crisisperiode een tekort aan schepen willen hebben, zoals bij het begin van de twee grote oorlogen.

Een eeuw geleden beschouwde men de Noordamerikaanse „Yankee Clipper" als de Koningin der Zeeën, die zeven-tienden van 's lands buitenlandse handel vervoerde. Maar met de komst van de stoommachine raakte het zeilschip in onbruik; en aangezien Noord-Amerika zijn koopvaardijvloot niet zo zwaar subsidieerde als bij andere landen het geval was, kwam het spoedig op de achtergrond. In 1900 voerde slechts een van de tien schepen, die de Noordamerikaanse handel verzorgden, de Noordamerikaanse vlag en Noordamerikaanse schepen vervoerden in 1914 slechts 8% van 's lands overzeese vracht.

In Wereldoorlog I bijna geen schepen meer.

Toen de eerste wereldoorlog begon, was Noord-Amerika derhalve practisch zonder schepen en zijn scheepsbouw-industrie begon met het afleveren van schepen niet eerder dan na de wapenstilstand. De schepen, die Noord-Amerika bouwde waren niet in staat — toen de aanvankelijke zware subsidies ingetrokken werden, — tegen de Engelsen te concurreren.

Vele in de oorlog gebouwde schepen werden in Noord-Amerika's rivieren en havens opgelegd tot zij gingen rotten en roesten doordat zij niet werden gebruikt. Tien jaar voor de oorlog zag de schrijver van dit artikel een vloot van dergelijke houten schepen in Lake Union Seattle. Die schepen, bestemd voor de handel op Alaska, waren dermate uitgedroogd, dat men ze niet als zeewaardig kon beschouwen, terwijl per slot van rekening — wat Noord-Amerika niet te prijzen staat — het grootste gedeelte van het overschot werd aangekocht door de Japanners, die gebruik maakten van het oudijzer, dat zij bevatten, en de rest verbrandden.

Plannen van het American Merchant Marine Institute.

Onder de Merchant Marine Act van 1936 werd er door de Verenigde Staten wederom een begin gemaakt met het bouwen van schepen, zij het slechts op kleine schaal. In 1940 vond bijna 30% van 's lands scheepvaart op Noordamerikaanse schepen plaats maar van de 10.5 millioen ton, waarover de Verenigde Staten beschikten, was er 92% meer dan 20 jaar oud. Toen de duikboten haar tol gingen opeisen, begonnen de Verenigde Staten te wensen, dat zij de beschikking over een uitgebreide vloot van moderne schepen hadden. Vandaar de enorme uitbreiding van de Noordamerikaanse scheepswerven, die nu belang hebben bij het na-oorlogse reparatie-werk van schepen als een middel om hun werkzaamheden voort te zetten.

In Augustus van het vorige jaar bracht het American Merchant Marine Institute — een organisatie van 61 maatschappijen in het Oosten des lands — een verreikend programma ter tafel voor wat de scheepsbouw na de oorlog betreft. Men concludeerde, dat in de eerste plaats de scheepvaart-routes van de As, die van belang beschouwd konden worden voor de verdediging en economische veiligheid van de Verenigde Staten in Noordamerikaanse handen moesten blijven. (Admiraal Land stelde in Januari voor, dat men na de oorlog den asmogendheden alle overzee-scheepvaart voor een bepaald aantal jaren behoorde te beletten. Wat de Japanners betreft, zei hij, laat hen „de scheepvaart op hun rivieren en tussen hun havens en hun kustvaart behouden. Maar ik zou hen niet laten vliegen of over een overzeese koopvaardij-marine laten beschikken").

De National Federation of American Shipping.

Het tweede punt van de scheepvaart-maatschappijen betrof de overdracht van alle schepen die in het bezit van de regering zijn naar particulier bezit, met uitzondering van een reserve van vijf millioen ton, die opgelegd zou worden in de Great Lake voor eventuele noodgevallen. Het werd van de regering echter verwacht, dat zij de oefening van het personeel voor de koopvaardijschepen zou voortzetten dat zij scheepsfaciliteiten op moderne leest zou schoeien en nieuwe scheeps-routes zou ontwikkelen. Indien dit programma zou doorgaan zouden er vermoedelijk grote regerings-subsidies vereist worden.

In Januari werd de National Federation of American Shipping in het leven geroepen waaronder begrepen de Merchant Marine Institute en verschillende andere bonden van scheepvaartmaatschappijen. Deze federatie is voorstander van particulier eigendom, modernisering van de vloot en toestemming voor de stoomvaart-maatschappijen om zich eveneens op overzees luchtverkeer toe te leggen.

Nationale Politiek

Over het algemeen gaat Admiraal Land met de wenselijkheid van particulier eigendom voor de koopvaardijvloot accoord. Maar hij beloofde dat mocht het particuliere initiatief falen het gewenste resultaat te bereiken, de regering in het geweer zou komen ter bescherming van het nationaal belang. Hij staat op het standpunt dat het een zaak van nationale politiek moet zijn, dat de Verenigde Staten, wat de scheepvaart betreft, nooit meer onvoorbereid wordt getroffen.

De Noordamerikaanse Kamer van Koophandel heeft aanbevolen, dat na de oorlog schepen onder Noordamerikaanse vlag op zijn minst de helft van de Noordamerikaanse overzee-scheepvaart behoren te vervoeren. Dit voorstel heeft veel steun gevonden.

Indien de Noordamerikaanse koopvaardij-vloot 20 millioen ton bedraagt, zoals Admiraal Land heeft voorgesteld, dan zou de handel van Noord-Amerika op het buitenland aanzienlijk moeten worden uitgebreid om met de helft van die handel de koopvaardij-vloot aan het werk te houden.

Een dergelijke hoeveelheid schepen zou tot 100.000.000 ton vracht per jaar kunnen vervoeren; maar de Noordamerikaanse handel op het buitenland is nooit zo groot geweest, zelfs niet in de beste jaren kort na 1920 en overschreed het alleen toen deze oorlog naderbij kwam.

Het is echter zeer wel mogelijk, dat de handel op het buitenland voldoende zal worden uitgebreid om werk te verschaffen voor meer scheepvaart dan er voor deze oorlog op de hele wereld bestond. Het vele werk, dat op het gebied van werkverschaffing en reconstructie moet worden verricht, is hier bijna een garantie voor.

De Concurrentie der andere landen.

De Verenigde Staten van Noord-Amerika hebben echter rekening te houden met concurrentie van andere landen, die lagerbetaalde werkkrachten op hun schepen gebruiken. Er zullen vermoedelijk subsidies tot een totaal van ten minste $ 75.000.000.— per jaar nodig zijn om een vloot van twintig millioen ton varende te houden, zelfs indien het het voordeel zou hebben uit nieuwe, snelle schepen te zijn samengesteld. Tegen die tijd zouden zuinig aangelegde belastingbetalers wel eens in de oppositie kunnen komen. Dit zou dan voor dit programma de proef op de som zijn.

Een ding is duidelijk voor wat de na-oorlogse scheepvaart betreft, is er geen internationale conferentie of overeenkomst in het zicht, zoals op het gebied van het internationale verkeerswezen. In de herfst van het vorige jaar wist Washington mede te delen, dat Engelse scheepvaart-kringen zouden hebben voorgesteld om de na-oorlogse scheepvaart te „bevriezen" volgens de maatstaven van voor de oorlog. Maar Vice-Admiraal Howard L. Vickery, na Admiraal Land de tweede man op het gebied van de koopvaardij-vloot, deelde mede, dat hij den Engelsen had verteld, dat Noord-Amerika van plan was een veel grotere vloot dan vóór de oorlog op te zetten, met of zonder Engelse medewerking.

Een wedstrijd met Engeland en de kleine landen.

Er gaan geruchten, dat kringen in het Departement van Staat bezig zijn zich te beraden over een zekere „matiging" voor wat Noord-Amerika's na-oorlogse scheepsprogramma betreft teneinde een wedstrijd met Engeland te vermijden. De President is zich wel degelijk van het feit bewust, dat Engeland en de kleinere landen van de scheepvaart afhankelijk zijn wat het herstel van hun economie betreft.

In de Washington Times-Herald, behorende tot de „Patterson-McCormick as" van anti-regerings kranten, schreef men op 3 Februari, dat vele Noordamerikaanse scheeps-eigenaren „vermoeden, dat de emotionele genegenheid van President Roosevelt voor onze dappere Geallieerden — in het biezonder voor Groot Britannië, Noorwegen en de ontembare Nederlanders — zal zegevieren over zijn Yankee handels-instincten (indien die bestaan) wanneer de dag des vredes komt en wij beginnen onze vroegere Geallieerden — die dan onze zaken-rivalen zijn — van middelen te voorzien om de handel op de zeven zeeën en in de blauwe lucht te domineren".

Een dergelijke critiek is nauwelijks gerechtvaardigd, wanneer men de vastberadenheid ziet van al degenen, die iets te vertellen hebben, om er een behoorlijke koopvaardijvloot op na te houden.

Het feit, dat de Noordamerikaanse scheepvaart zich nu op een terrein gaat begeven, dat eens door buitenlandse maatschappijen werd gedomineerd, zou wel eens enige wrijving kunnen veroorzaken; maar het is nauwelijks waarschijnlijk, dat de Noordamerikaanse regering een periode van vlijmscherpe concurrentie zal toestaan, waarbij Noordamerikaanse scheepvaartmaatschappijen haar best zullen doen om een meer dan behoorlijk gedeelte van de wereldhandel in te palmen.

INGEZONDEN.

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie).

Er gebeuren rare dingen tegenwoordig bij onze Huurcommissie op Curaçao.

Wij hebben vernomen van een geval waarbij de Huurcommissie verkeerde adviezen verstrekte aan de belanghebbenden. Een eigenaar van een huis heeft aan een ander een huis verhuurd. Nu kreeg de huurder in zijn hoofd, om zo maar zonder toestemming van den verhuurder een kippenhok te laten timmeren op een stuk grond, toebehorende aan den verhuurder, zonder toestemming van deze; naast de huurder zijn woning. Let wel, het stuk grond waarop het kippenhok werd getimmerd was niet in huur afgestaan aan den huurder! De verhuurder in zijn volste recht maande den huurder aan om het kippenhok af te breken van het stuk grond, hetgeen de huurder niet deed althans weigerde te doen.

Daarop richtte de verhuurder een schriftelijke aanmaning ten einde hem nogmaals te vragen om het getimmerde kippenhok af te breken hem mede delende dat indien hij zulks niet doet dan zal hij huurder gerechtelijk worden vervolgd met alle wettelijke gevolgen daarvan tevens zullen al de kosten ten zijne laste zijn. De huurder nu, vervoegde zich bij de Huurcommissie met voornoemd brief, alwaar de Huurcommissie hem wijs maakte dat het kippenhok mag blijven staan met gevolg dat het kippenhok niet werd afgebroken op advies van de Huurcommissie. Nu rijst bij mij de vraag, of de Huurcommissie een dergelijke advies mocht geven. Mijns inziens van niet. De Huurcommissie volgens P.B. No. 120 1939, heeft de taak geteugeling van huuropdrijven van woningen en toestemming verlenen tot opzegging der huren verder niets. Daarvoor hebben wij onze B.W. en B. Rv. die de rechten der partijen beschermen. Boven aangehaalde handeling van de Huurcommissie brengt verwarring. Voorts heb ik vernomen dat de Huurcommissie huurpenningen van de huurders in ontvangst neemt in geval dat de verhuurder huurpenningen weigert aan te nemen. Door deze handelwijze van de Huurcommissie verkeert de huurder onder de indruk dat alles in orde is, daar het geld gedeponeerd is bij de Huurcommissie.

Nu krijgen wij de gevolgen van zo'n handelwijze van de Huurcommissie; dat de huurder door den verhuurder gedagvaard zal worden wegens wanbetaling, en krijgt ook erbij alle gerechtelijke kosten op zich. Hier ziet men zeer duidelijk dat de huurder wordt benadeeld daar hij de kosten van het geding ook zal moeten betalen. Deze verwarring strekt geheel en al tot nadeel van den verhuurder. Volgens de wet dienen de huurpenningen (schulden) te worden betaald aan den schuldeiser en bij eventuele weigering moet worden gedeponeerd bij de consignatiekast alhier. Zo ziet men dat het zeer noodzakelijk is dat deze handelwijze van onze Huurcommissie dient te worden vermeden. Het lijkt werkelijk alsof wij overgeleverd zijn... aan de wil van de Huurcommissie die voor wat betreft deze zaak niets te maken heeft met de Huurcommissie. Het is dus hoogtijd dat personen m.o.m. bekend met de wetten, althans kunnen begrijpen wat de wet voorschrijft en de interpretatie van den wetgever kunnen begrijpen, in het biezonder, voor wat betreft zijn werkzaamheden bij de Huurcommissie werkzaam worden gesteld.

Het is hoog tijd dat hierin een einde zal komen!

Jacobo Aloice Hernandez.

Naschrift: Onder dankzegging voor de verleende inzage van bijgaand ingezonden stuk, heb ik de eer u als volgt te berichten.

De Huurcommissie heeft den huurder niet geadviseerd dat hij het omschreven kippenhok mocht laten staan, doch wel dat hij beter deed de zaak in der minne te regelen met den eigenaar, daar het huis niet geplaatst was op een omheind erf en dus de vraag blijft als er verschillende huizen op één perceel grond staan, welk stuk grond bij ieder huis behoort. Overigens moge hierbij opgemerkt worden, dat een dergelijke eis van den verhuurder, als in de brief gesteld wordt, zeer zeker huurverhoging kan betekenen. Het zou immers kunnen zijn dat de verhuurder op zulk een wijze minder rechten zou kunnen hebben voor hetzelfde geld. En dan is het een zaak welke der Huurcommissie aangaat.

Betreffende het aannemen van huurpenningen moge opgemerkt worden:

De Huurcommissie accepteert gelden van den huurder indien de verhuurder weigert de gelden aan te nemen. Hierdoor wordt enerzijds voorkomen, dat de verhuurder financieel benadeeld zal zijn indien hij van gevoelens mocht veranderen en andererzijds wordt voorkomen dat de huurders het geld niet kunnen opbrengen, indien het na enige maanden wordt opgevraagd.

Het is nl. voorgekomen, dat de verhuurders na 6 maanden de huurpenningen opvroegen en zodra bleek, dat de huurders het geld bv. in de huishouding hadden gebruikt, hen eruit lieten zetten wegens wanbetaling, d.w.z. huuropzegging buiten de Huurcommissie om. Op de omschreven wijze is getracht bescherming te verkrijgen voor de huurders en de verhuurders.

De Secretaris van de Huurcommissie.